עא: המדיר פרק שביעי כתובות

עין משפט נר מצוה

יא א מיי׳ פי״ב מהלכות מלוה הלי׳ ח טוש״ע יו״ד סי׳ רנד סעיף נה:
יב ב טוש״ע שם סימן רנה סעיף ג וטוש״ע אה״ע סימן עד סעיף ח:
יג ג מיי׳ פי״ב שם הלי׳ ט סמג עשין מת טוש״ע יו״ד סי׳ רנד סעיף סז:
יד ד ה מיי׳ פי״ב מהלי׳ מלוה הלכה ו סמג עשין מת ולפנין פא טוש״ע יו״ד סי׳ רנה סעי׳ ג וטוש״ע אה״ע סי׳ עד סעיף ג:
טו ו ז ח מיי׳ שם הלי׳ ט טוש״ע יו״ד שם וטוש״ע אה״ע שם סעי׳ ג וסעיף ה:
טז ט י מיי׳ שם הלי׳ יב יג וסמג שם טור [סימן רנה] וטו״ע יו״ד סי׳ רנד סעי׳ קג וסימן רנה סעי׳ ו וטוש״ע אה״ע סימן עד סעי׳ ד וסעי׳ ו:

תוספות רי״ד

נתן אצבע בין שיניה יוציא וי״כ. ר׳ יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה בדבר עד מתי אסורה עליה הוא דיוציא וי״כ אבל אם נתן קצבה ימתין עד אותו הזמן ובעשירות שרגילין בכך אם לא הדירה יותר מלי׳ יום אין כופין אותו להוציא: וכמה קצבה אריי א״ש ר״כ תודס רבה בב״ח אריי יר״ד שנים ר״ח אמר אבימי רגל שבנות ישראל מתקשטות ברגל. ובעשירות לי׳ יום מ״ט אמר אביי שכן אשה חשובה מתקשטת א׳ לי׳ יום: **מתני׳** המדיר את אשתו שלא תלך בבית אביה בזמן שהן עמה בעיר חודש [אחד] יקיים ב׳ יוציא וי״כ ובזמן שהן בעיר אחרת רגל א׳ יקיים ג׳ יוציא ויתן כתובה פי׳ יש לפרשה בגון שנדר הוא. וא״ת מה כח לו לאסרה שלא תלך בגון שנדר כך יאסרו כל פירות שבעולם עלי כקונם אם תלכי לבית אביך או תאסר הנאת תשמישך עלי אם תלכי לבית אביך וכן נמי בנדרה איהי וקיים לה איהו ואע״פ שאין אלו נדרי עינוי נפש שיוכל להפר כגון דאמרה הנאת תשמישך עלי אסורה אם אלך שבענין זה יכול להפר שאם לא תלך ה״ה גורם לה שלא תלך ומצטערת והכוף אותו לגרש הלכך מצי מיפר ודרך בנות ישראל לבקר בבית אביהן ברגל מעיר לעיר: הא גופא ק׳ אמרת רגל א׳ יקיים הוא ב׳ יוציא וי״כ אימא סיפא ג׳ יוציא וי״כ הא ב׳ יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת ור״ל הוא רבא כר עולא אמר ל״ק כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה ג) נהוגה בשלשה: הדירה שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא וי״כ פי׳ מפני שנעל בפניה ואם היה טורגן מפני ד״א רשאי פי׳ רב מוקי לה בשנדר הוא הנאת תשמישך אסורה עלי אם תלכי ומפני שנדר בפתם יוציא מיד וי״כ ושמואל מוקי לה בנדרה אשה וקיים לה איהו דאמרה תיאסר הנאת תשמישך עלי אם אלך וכיון שהוא נותן אצבע בין שיניה יוציא וי״כ ויכול הוא להפר שאם תלך נאסרת ואם לא תלך איכא נעילת דלת ויוציא וי״כ.

ג) נרשה דל״ל פי׳ נהוגה ליכך תמיד כפנים יונית.

הימתא לרב אדא בר אהבה דאמר בעל מיפר אלא לרב הונא כו׳ פירוש משום עינוי נפש הוא דאינו מיפר הא דקאמר רבי יוסי אין אלו נדרי עינוי נפש לא אלא יוכל הבעל להפר אלא שאינו מיפר משום נדרי עינוי נפש אלא מיפר הוא משום דברים שבינו לבינה והתם מפרש דנ״מ דאי מיפר משום עינוי נפש מיפר בין לעצמו בין לאחרים אין בהם עינוי נפש לעצמו מיפר לאחרים לא מיפר ופריך הימתא לרב אדא בר אהבה דאמר בעל מיפר כן מנלא בספר יש וכן אימא בנדרים (דף פא.) [ו] ולא כספרים שכתוב להפך ופליגי רב אדא בר אהבה ורב הונא אלינא דר׳ יוסי דאמר אין אלו נדרי עינוי נפש אם מיפר משום דברים שבינו לבינה דרב אדא בר אהבה אמר מיפר דרחילה וקישוטו הוו דברים שבינו לבינה ורב הונא לא מצינו דברים שבינו לבינה שלא מצינו שועל כו׳ ולא גרסינן הכ״ע בדברים שבינו לבינה פירוש בקישוטו המשיר את הסער הימתא למאן דאמר כו׳ דל״ב הוה משמע דפליגי אם בעל מיפר בדברים שבינו לבינה אם לאו ולימא דלא נחלק אדם מעולם על כך שלא יפר בעל דברים שבינו לבינה דבריתא היא ברים פ׳ בתרא דנדרים (דף עט:) דמיפר ומפיק לה מדכתיב בין איש לאשתו בין אב לבתו מלמד שהבעל מיפר דברים שבינו לבינה והכא נמי מפיק בדתלינהו לקישוטיה בתשמיש ותשמיש המטה הוי דברים שבינו לבינה כדמוכח (בשמעתא) [במשנה] בתרייתא דנדרים (דף 5:):

בגון דתלינהו לקישוטיה בתשמיש המטה. ואם תאמר ואמאי לא מוקי לה דתלינהו בחיסור פירות שבעולם ולא יוכל להקשות ותתקשט ותאסר אי לבית שמאי כו׳ ונראה לרשב״א משום דאמאי הוה קשה ליה דתקשט ותיאסר לר׳ יהודה יוס ל׳: **ולא** תתקשט ולא תיאסר. פירוש והיכי מצי מיפר אבל לא פריך אמאי יוציא ויתן כתובה הואיל ויכולה לסבול שלא תתקשט דל״כ לרב נמי מיקשי: **ותתקשט** ותיאסר אי לב״ש כו׳. דבשלמא עד השתא דס״ד שיש עינוי בקישוט ולא תלנהו בתשמיש יוציא לאלתר ויתן כתובה שאין לה להמתין כלל ולמנוע מקישוט: **אבל** הכא דנדרה איהי כו׳. וא״ת ויתמתין שתא יתמא פתח להקמתו דנשאלים על ההקס כדאמרי׳ בשילהי נערה המאורסה (נדרי׳ דף עט.) ואומר ר״י דאין נשאלין על ההקס אלא ביום שמעו שאמר לה קיים ליכי אבל אם עבר יום שמעו שאינו יכול להפר מתמת שהחרים לה אינו יכול לשאול עוד ואפילו אם תמצא לומר שיכול לשאול אמי שפיר דולמי כשהדירה הוא תמתין לבית הלל שבת אחת שאין קשה לה להמתין דסברה דהשתא מירתת רתת ולאחר מיכן יתפיים אבל הכא דסברא מיקמא פי׳ ואינה סבורה שיתפיים עוד לא תקנו חכמים שתמתין הואיל וקשה לה: **גבי** מדם ל״ג שלשה דל״כ הוה דייק עלה בגמרא כדדייק גבי רגל: **כאן** ברדופה כאן בשאינה רדופה. פירש ר״ח דרגל ראשון היא רגילה ליכך ולהגיד שבחה בבית אביה ורגל שני אינה רדופה כל כך אף ע״פ שעדיין לא הגידה שבחה ומתני׳ דקתני רגל אחד יקיים היינו ברדופה ברגל ראשון שלא הלכה עדיין בשום פעם אחר להגיד שבחה והא דקתני שנים יקיים בשאינה רדופה כלומר ברגל שני אז שלישי של חופה שאינה רדופה אע״פ שעדיין לא הגידה שבחה הואיל ואומרה מלכת רגל ראשון ואחי שפיר הא דגרסינן בכל הספרים דכתיב וגרסינן נמי ואמר רבי יוחנן ולפירוש הקונטרס לא גרים דכתיב ולא גרים נמי ואמר רבי יוחנן אלא אמר רבי יוחנן. רבינו תם: המדיר

מסורת הש״ס

א) נדרים פא., ב) שם: ודף טו:, ג) [לעיל פא.:], ד) [לעיל ע.], ה) פסחים פז. ע״ש, ו) פסחים פז., ז) ני׳ ע״י יונתן, ח) [לעיל פא.:], ט) [לקמן עב.], י) [ובמנחות נח: ד״ה ואיכא] דאמרי כו׳ כתבו דזהו מן הסוגיות הפוכות].

תורה אור השלם

1. אני חומה ושדי כמגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום:
שיר השירים ח י
2. וְהָיָה בְיוֹם הַהוּא נְאֻם יְיָ תִּקְרָאִי אִישִׁי וְלֹא תִקְרְאִי לִי עוֹד בְּעָלִי:
הושע ב יח

מוסף רש״י

כמוצאת שלום. נתחבבתי עליו ומצאתי שלימה לו (פסחים 19.). ולהגיד שבחה. היינו היא מקוילת בכיס חמיה (שם).

בבגדי צבעונין הכא במאי עסקינן בדברים שבינו לבינה הניחא למ״ד דברים שבינו לבינה הבעל מיפר אלא למ״ד אין הבעל מיפר מאי איכא למימר דאתמר [ה]דברים שבינו לבינה רב הונא אמר [א]הבעל מיפר רב אדא בר אהבה אמר אין הבעל מיפר שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר אלא [ב]הכא במאי עסקינן כגון דתלינהו לקישוטיה בתשמיש המטה דאמרה יאסר הנאת תשמישך עלי אם אתקשט כדאמר רב כהנא דאמר רב כהנא [ג]הנאת תשמישי עליך כופה ומשמשתו הנאת תשמישך עלי יפר לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו ולא תתקשט ולא תאסר אם כן קרו לה מנוולת ותתקשט [ד]ותאסר אי [ה]לב״ש שתי שבתות אי לבית הלל [ו]שבת אחת הני מילי היכא דאדרה איהו דסברה מירתח רתח עילואי והשתא מותיב דעתיה אבל הכא [ז]דנדרה איהי ושתיק לה סברה מדאישתק מיסגא הוא דסני לי: רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה: וכמה קצבה אמר רב יהודה אמר שמואל [ח]ב׳ חדש רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן עשר שנים רב חסדא אמר אבימי רגל שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל: [ט]ובעשירות ל׳ יום: מאי שנא ל׳ יום אמר אביי שכן אשה חשובה נהנית מריח קשוטיה ל׳ יום: **מתני׳** [י]המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה בזמן שהוא עמה בעיר חודש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובזמן שהוא בעיר אחרת רגל אחד יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה [כ]המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא ויתן כתובה מפני שנועל בפניה ואם היה טוען משום דבר אחר רשאי אמר לה ע״מ שתאמרי לפלוני מה שאמרת לי או מה שאמרתי לך או שתהא ממלאה ומערה לאשפה יוציא ויתן כתובה: **גמ׳** הא גופא קשיא אמרת רגל אחד יקיים הא שנים יוציא ויתן כתובה אימא סיפא שלשה יוציא ויתן כתובה הא שנים יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת [ל]ורבי יהודה היא רבה בר עולא אמר לא קשיא [מ]כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה [נ]אמר רבי [ס]יוחנן ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה ורדופה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה [ע]והיה ביום ההוא נאום ה׳ תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה: המדיר את אשתו וכו׳: בשלמא לבית המשתה איכא

עסקינן. קישוט דמתני׳ דהכא: **כדברים שבינו לבינה.** סם המעיר את השער: **כעפר פיר.** כעפר חור שהוא גדל שם כלומר בדבר שהוא רגיל בו בקי הוא להשמר שאינו מזיקו: **פיר.** כמו פירא דכווי (לקמן דף עט.) גומא: **אלא הכא במאי עסקינן דתלינהו לקישוטיה בתשמיש.** ומשום הכי מצי מיפר דדלמא מתקשטת ומיתסרא הנאת תשמישו עליה: **כופה ומשמשתו.** שאינה יכולה לאסור עצמה עליו אבל יכולה לאוסרו עליה שאתה היא מודלת ולא הוא כגון הנאת תשמישו עליה דצריך הוא להפר אלא יתכלינה דבר האסור לה: **ולא תתקשט ולא תאסר.** לר׳ יוסי כיון דאמר אין אלו נדרי עינוי נפש היאך יכול להפר ומי משום דתלינהו בתשמיש לא תתקשט ולא תיתסר: **א״כ קרו לה מנוולת.** וכי מנוו מקשטיו אישתכח דנדר זה אוסרה עליו לפיכך יכול להפר משום דברים שבינו לבינה: **ותתקשט ותאסר אי לבית שמאי.** אמאי יוצא לאלתר ויתן כתובה ותתקשט ותאסר והוא ליה כמדיר את אשתו שתמשמש המטה ותגן בפרק אף על פי [ס] לבית שמאי שתי שבתות ולבית הלל שבת אחת: **הני מילי.** שיש לו זמן שמא ימלא פתח לנדרו היכא דאדרה איהו: **אבל היכא דנדרה איהי ואישתיק.** ולא היפר אינה יכולה לגור אלא כלל ואפי׳ עד שתאסר ע״י קישוט דסברה מיסגא מני לי: **וכמה קצבה.** כלומר אם נתן קצבה עד כמה לא כייפינן ליה להוציא: **נהנית מריח קשוטיה.** שנתקשטה לפני הנדר: **מתני׳ כשהן בעיר אחרת.** דרך בתם ללכת אצלם ברגלים: **רגל אחד.** מצינו מוקמא אגפשה שלשה לא מצינו מוקמא. ובגמרא פריך הא שנים מאי: **שנועל בפניה.** בגמר׳ [ע] מפרש: **מחמת דבר אחר.** בגמרא [פ] מפרש: **שתאמרי לפלוני.** בגמרא [צ] מפרש: **שתהא ממלאה ומערה.** בגמרא [ק] מפרש: **גמ׳ סיפא.** דקתני שלשה יוצא הא שנים יקיים אתאן להכנה: **רדופה.** ליכך לבית אביה תמיד שנים יוצא שאינה רדופה שנים יקיים: **דכתיב** לא גרסי׳: **אישי.** לשון אישות ומשואין: **ככלה בבית חמיה.** שבבר נישת וגם לבה בנעלה ואינה בושה היתמו: איכא

[ב] נדרים פא., ג) [לעיל פא.:], ד) [לעיל ע.], ה) פסחים פז. ע״ש, ו) פסחים פז., ז) ני׳ ע״י יונתן, ח) [לעיל פא.:], ט) [לקמן עב.], י) [ובמנחות נח: ד״ה ואיכא] דאמרי כו׳ כתבו דזהו מן הסוגיות הפוכות].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com